

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

34. Vtrum maritus habens copulam cum uxore, si ex magna corporis agitatione sequatur abortus, incidat in censuras? Et an maritus, vel pater, si uxorem, aut filiam verberasset, unde illa furore ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Et an et casu abortus Episcopali excusetur, qui ne liberos suscipiat, vel alia de causa, puta ex odio mulieris potione in praesentem quo minus concipiat? Ex p. 7. tractat. 5. Ref. 13.

Affirmative respondet Petr. Gregor. in syn. jur. p. 3. lib. 36. cap. 15. num. 20. sed oppositum dicendum est cum Scortia in Bull. Pont. theor. 377. ubi sic ait: Sed nunquid comprehendantur his poenis viri aut mulieres in copula tetrahentes se ab emissionem, & receptione seminis in vase debito, vitandae generationis causa? Affirmat idem, qui supra Petr. Greg. loc. cit. quoddam impedimentum praestent, quominus foetus concipiantur. Oppositum docet Sayrus in thes. leg. 3. cap. 35. num. 27. Bonacina de contr. d. 2. quest. ult. sect. 1. part. 7. num. 6. quoddam Mens Pontificis sit agere de abortu foetus, sive animati, sive inanimati; ubi autem seminis receptio non est, non fit foetus, & consequenter nec abortus. Adde, si id admittatur, necessarium esse idem in multis aliis admitti, ut quisque per se videre potest, & denique non sint extendendae poenae. Ita Scortia, cujus sententiam docuit iterum Bonacina tom. 3. de Cens. in practico. disp. 2. quest. 2. punct. 10. num. 14 & novissime illam docet Dicastill. de iust. lib. 2. tr. 1. disp. 10. dub. 13. num. 183. & Portel. in dubiis Regul. ver. Abortus num. 4.

2. Hic notandum est ex casu abortus Episcopali excipi illum, qui ne liberos suscipiat, vel alia de causa, puta ex odio mulieris potione praebet quominus concipiat. Et ratio est, quia iste non dicitur proprie abortum procurare, sed tantum impedire conceptionem, sive agere, ut semen non sit prolificum, quod duo distincta sunt, ut patet. Vnde in Tabella Aetna, ut habet Belloc. n. 94. ut etiam casus iste comprehendatur, reservatio fuit lata in hac verba, abortus, aut sterilitatis, in quavis foemina procuratio. Etiam excusatur eum, qui in actu matrimonij, vel copulae se abstinere vel retrahit a seminis emissionem, ut conceptio vel generatio impediatur. Et ratio est eadem, quia hoc non est procurare abortum. Verum tamen mortaliter hunc peccatum, quia dicitur privare naturam effectui suo cum privet semen vita, ad quam directe tendebat. Quare de Onano filio Iudae dicitur Gen. cap. 38. quoddam cum iussus esset ingredi ad uxorem fratris sui Her, jam defuncti, & illi sociari, ut fratris sui semen suscitaret, percussus est à Domino; eo quoddam tem detestabilem faceret, fundendo semen in terram, ne liberi fratris nomine nascerentur. Et haec omnia docet Mazuch. tractat. de cas. reser. disputat. 2. cap. 3. quest. 3. num. 43. & 44.

RESOL. XXXIV.

Virum maritus habens copulam cum uxore, si ex magna corporis agitatione sequatur abortus, incidat in censuras?

Et an maritus, vel pater, si uxorem, aut filiam verberasset, unde illa furore percita abortum fuisset passa, incurrat in poenas abortus?

Et an liberetur à poenis impositis contra procurantes abortum ille, qui in praesentia mulieris, cum qua rem habuisset, diceret, nollem te esse gravidam, quia inde aliquod grave malum tibi, & mihi suspicor eventurum, unde ipsa abortum procuraret? Ex part. 7. tractat. 5. Ref. 30.

Quamvis non plene sup. hoc ne delectas tamen sup. in re, & procurare licet enim inter illos licita sit libido,

Respondent aliqui affirmative, quia in probabili periculo abortus, quoties cautionem non adhibeant ad illum vitandum dicuntur illum intendere sup. in re, & procurare licet enim inter illos licita sit libido,

non tamen licita est procuratio abortus. Secus vero si debeat diligenter, & iustam cautelam adhibere, quia tunc sicuti excusatur à peccato mortali ita & à reservatione.

2. Verum mihi placet distinctio quam adhibet Floronus de cas. reser. p. 1. casu 5. num. 9. v. 1. Si enim vir, & uxor nimia utantur libidine ea intentione ut abortus sequatur, tunc incidunt in casum. Secus vero si abortum non intenderent, sed tantum explere libidinem: tunc enim licet ex illa corporis agitatione abortus fuisset secutus, & illum aliquo modo praevidisent, adhuc tamen illos excusant ab hac reservatione. Et ratio est quia licet i peccasset mortaliter, & essent in culpa: non tamen diceretur procurasse abortum, quia non studiosè, nec ex industria ille fuisset quaesitus.

3. Hinc licet aliqui asserant incurere in poenas abortus, qui uxorem suam graviter verberasset, unde to in hoc illa furore percita abortum fuisset passa; Tamen magis placet illum in reservationem incidisse, quoties uxorē suam verberasset ea intentione ut abortus sequeretur; verbum enim ipsum, procurare, significat studiose, & ex industria quaerere: quoties maritus, vel pater, uxorem, aut filiam verberando praevidisset periculum abortus, peccasset quidem mortaliter: si tamen illum non intendisset dicendus esset immunis ab hac reservatione: non enim in casum hunc incidunt quotquot sunt causa abortus, sed tantum, qui illum procurant.

4. Non tamen liberarem à poenis impositis contra procurantes abortum, illum, qui in praesentia mulieris cum qua rem habuisset diceret, nollem te esse gravidam, quia inde grave aliquod malum tibi, & mihi suspicor eventurum: unde ipsa, & malo iura obviam, & amatori gratificatura abortum procuraret. Intellige tamen hoc verum esse, quoties desiderium hoc exprimendo adverteret futurum, ut perditia foemina abortum procuraret: in hoc enim casu diceretur per alium procurare abortum.

RESOL. XXXV.

An mater, que procuravit abortum incidat in excommunicationem Sixti V?

Et an procurantes abortum per se, vel alios, aut cooperantes ope, consilio, vel alia ratione, contrahant excommunicationem Sixti V. cuiuscunque gradus conditionis, vel ordinis existant, tam laici quam Clerici; seculares, aut Regulares cuiuscunque ordinis, imo etiam mulieres seculares, & professae?

Et an excusetur ab excommunicatione mulier, que per metum cadentem in constantem virum cogitur sumere potionem, ex qua abortus sequatur? Ex part. 7. tractat. 5. Ref. 7.

Negativam sententiam docet noster P. Naldus in summ. ver. Abortus, num. 1. ubi si ait: Abortum proprium procurans mulier praegrans, quamvis prima facie videatur incurere excommunicationem latam per Sixtum V. contra procurantes abortum, aliud tamen dicendum venit, si recte dependantur verba ejusdem Pontificis qui in prima parte suae Constitutionis incip. Effrenatam, & infra, varias poenas temporales infligit contra huiusmodi scelus perpetrantes; in secunda vero, ibi, super us immo-nissimi, inflert poenam excommunicationis, & in hac parte nulla prorsus mentio sit mulieris praegnantis, proprium procurantis abortum, in hoc forte compatiendo ejus sexus fragilitati; cum tamen in praedicta prima ejus parte semel ac iterum in ordine ad poenas